การศึกษาการใช้กลุ่มบำบัดทางพฤติกรรมความคิดต่อภาวะซึมเศร้าของผู้ป่วยโรคซึมเศร้า โรงพยาบาลปทุมธานี.

นางสาวพจนีย์ สุคติภูมิ

โครงการศึกษาอิสระนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2550 ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A STUDY OF USING GROUP COGNITIVE BEHAVIORAL THERAPY ON DEPRESSION OF PATIENTS WITH DEPRESSIVE DISORDER, PATHUMTHANI HOSPITAL

Miss Photjani Sukkatipoum

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Nursing Science in Mental Health and Psychiatric Nursing

Faculty of Nursing

Chulalongkorn University

Academic Year 2007

	ซึมเศร้าของผู้ป่วยโรคซึมเศร้า โรงพยาบาลปทุมธานี.
โคย	นางสาวพจนีย์ สุคติภูมิ
สาขาวิชา	การพบาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช
อาจารย์ที่ปรึกษา	รศ. คร. อรพรรณ ลือบุญธวัชชัย
กณะพยาบาลศาสต	ร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับโครงการศึกษาอิสระฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตา	มหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต
	รูชาว อริกุโภร์ คณบคือณะพยาบาลศาสตร์
(รองศา	าสตราจารย์ ร.ต.อ.หญิง คร. ยุพิน อังสุโรจน์)
	บโครงการศึกษาอิสระ ***********************************
(ผู้ช่า	วยศาสตราจารย์ คร.ประนอม รอคคำคื)
	อาจารย์ที่ปรึกษา สาสตราจารย์ คร. อรพรรณ ลือบุญธวัชชัย)
	ทั่ง คันธสายบัว)

การศึกษาการใช้กลุ่มบำบัดทางพฤติกรรมกวามกิดต่อภาวะ

หัวข้อโครงการศึกษาอิสระ

พจนีย์ สุคติภูมิ: การศึกษาการใช้กลุ่มบำบัคทางพฤติกรรมความคิคต่อภาวะซึมเศร้าของ ผู้ป่วยโรคซึมเศร้า โรงพยาบาลปทุมธานี (A STUDY OF USING GROUP COGNITIVE BEHAVIORAL THERAPY ON DEPRESSION OF PATIENTS WITH DEPRESSIVE DISORDER. PATHUMTHANI HOSPITAL) อ. ที่ปรึกษา: รศ. คร. อรพรรณ ลือบุญธวัชชัย. 115 หน้า

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบภาวะซึมเศร้าของผู้ป่วยโรค ซึมเศร้าก่อนและหลังการเข้าร่วมการบำบัดทางพฤติกรรมความคิด ที่เข้ารับการตรวจรักษาที่แผนก จิตเวชผู้ป่วยนอกของโรงพยาบาลปทุมธานี กลุ่มตัวอย่างคือผู้ป่วยที่ได้รับการวินิจฉัยว่าเป็นโรค ซึมเศร้าตามคู่มือการวินิจฉัย DSM IV จำนวน 20 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ กลุ่มบำบัดทาง พฤติกรรมความคิดได้ตรวจสอบความตรงของเนื้อหา โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 4 ท่าน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลได้แก่ แบบประเมินภาวะซึมเศร้าของ Beckและเครื่องมือกำกับการศึกษา เป็นแบบประเมินความคิดอัตโนมัติด้านลบ ซึ่งได้ทดสอบหาค่าความเที่ยงได้ค่าความเที่ยง เท่ากับ .84 และ.84 ตามลำดับ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติทดสอบค่าที (paired t-test)

ผลการศึกษาพบว่า

คะแนนภาวะซึมเศร้าข่องผู้ป่วยโรคซึมเศร้าภายหลังการเข้าร่วมการบำบัดทาง พฤติกรรมความคิดลดลงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สาขาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช ปีการศึกษา 2550 ลายมือนิสิต <u>พานีย์ สุคติภูม</u> ลายมืออาจารย์ที่ปรึกษา **ต** วา ##4977809136: MAJOR MENTAL HEALTH AND PSYCHIATRIC NURSING

KEY WORD : PATIENTS WITH DEPRESSIVE DISORDER / DEPRESSION

COGNITIVE BEHAVIORAL THERAPY

PHOTJANI SUKKATIPOUM: A STUDY OF USING GROUP

COGNITIVE BEHAVIORAL THERAPY ON DEPRESSION OF

PATIENTS WITH DEPRESSIVE DISORDER, PATHUMTHANI

HOSPITAL. INDEPENDENT STUDY ADVISOR: ASSOC. PROF.

ORAPHUN LUEBOONTHAVATCHAI, Ph.D., 115 pp.

The purpose of this study was to compare depressive score of patients with depressive

disorder at the out-patients department of Pathumthani Hospital before and after using group

cognitive behavioral therapy. The study samples were 20 patients with depressive disorder. The

study instruments were the group cognitive behavioral therapy program, Beck Depression

Inventory and Automatic Thoughts Questionnaire. The study instruments were examined for

content validity by four professional experts and tested for reliability. The reliability of the test

were .84 and .84 respectively. Statistical techniques used for data analysis were percentage, mean,

standard deviation and paired t-test.

The result of this study was as follow:

Depressive score of patients with depressive disorder who received the group cognitive

behavioral therapy was significantly lower than before received the group cognitive behavioral

therapy at the .05 level.

Field of study Mental Health and Psychiatric Nursing

Academic year 2007

Student's signature PHOTJANI SUKKATIFOUM

Advisor's signature Gryfm hamilit

กิตติกรรมประกาศ

โครงการศึกษาอิสระนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของ รศ. คร. อรพรรณ ถือบุญชวัชชัย อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการศึกษาอิสระ ผู้ซึ่งให้ข้อคิดเห็น คำแนะนำ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่อง ต่างๆ ด้วยความเมตตา เอาใจใส่ และให้กำลังใจแก่ผู้ศึกษาอย่างสม่ำเสมอมาโดยตลอด ผู้ศึกษารู้สึก ซาบซึ้งและประทับใจในความกรุณาของท่านมาเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณกรมสุขภาพจิตที่ให้โอกาสและสนับสนุนทุนตลอดการศึกษา

ขอขอบพระคุณ ผศ.คร. ประนอม รอคคำดี ประธานสอบโครงการศึกษาอิสระ อาจารย์ เพชรี คันธสายบัว กรรมการสอบโครงการศึกษาอิสระที่กรุณาให้ข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์และ คำแนะนำทำให้โครงการศึกษาอิสระฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น รวมถึงผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้ กรุณาให้ข้อเสนอแนะ และข้อคิดเห็นอันทรงคุณค่าและเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงแก้ไข เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ แม่ผ่องฉวี พ่อบรรพต สุคติภูมิ ญาติพี่น้องทุกคนที่ได้คอยดูแล ห่วงใย ให้กำลังใจ และช่วยเหลือสนับสนุนแก่ผู้ศึกษาด้วยดี ทำให้ผู้ศึกษามีความมุ่งมั่นไม่ท้อแท้ มี พลังในการต่อสู้กับปัญหาอุปสรรคต่างๆ รวมถึงเจมส์ที่อยู่เป็นเพื่อนที่ดีตลอดเวลา

ขอขอบพระคุณแพทย์สุชาดา แพทย์วนิดาที่ให้ความช่วยเหลือในด้านต่างๆ พี่พยาบาลและ เจ้าหน้าที่หน่วยงานแผนกกุมารเวชกรรม รวมทั้งพี่พยาบาลและเจ้าหน้าที่แผนกจิตเวช ที่กรุณาให้ ความช่วยเหลือในเรื่องการศึกษาเล่าเรียน ให้คำแนะนำและอำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูล และศึกษาการใช้เครื่องมือ สำหรับการศึกษาครั้งนี้ รวมทั้งขอขอบคุณผู้ป่วยทุกท่านที่เห็น ความสำคัญสละเวลาและให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูล

ขอขอบคุณเพื่อนๆสาขาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวชแผนข. คุณปียฉัตรที่เสียสละ เวลามาเป็นผู้ช่วยทำการศึกษา เจ้าหน้าที่ในคณะพยาบาลศาสตร์ทุกท่าน ตลอดจนกัลยาณมิตรทุก ท่านที่ให้การสนับสนุนช่วยเหลือและปรารถนาดีเสมอมา

คุณค่าแห่งความดีงาม และประโยชน์ใดๆ อันเกิดจากการศึกษาฉบับนี้ ผู้ศึกษาขอมอบให้ เป็นพลังอันยิ่งใหญ่แต่ทุกท่านที่ได้กล่าวมาแล้ว รวมทั้งกลุ่มตัวอย่าง ให้มีสุขภาพกายและสุขภาพใจ ที่สมบูรณ์ ตลอดไป

สารบัญ

	หน้า
บทคื	เคย่อภาษาไทยง
บทค์	เคย่อภาษาอังกฤษจ
กิตติ	กรรมประกาศ
สาร	บัญ ช
สาร	บัญตาราง
บทา๋	
1	บทนำ
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา1
	วัตถุประสงค์ของการศึกษา11
	สมมติฐานการศึกษา11
	ขอบเขตการศึกษา12
	คำจำกัดความที่ใช้ในการศึกษา12
	ประโยชน์ที่คาคว่าจะได้รับ13
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
	แนวคิดและทฤษฎี14
	กรอบแนวคิดในการศึกษา57
3	วิธีดำเนินการศึกษา
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
	เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
	ขั้นตอนคำเนินการศึกษา 64
	การวิเคราะห์ข้อมูล <i>าา</i>
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล
5	สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ
	เอกสารอ้างอิง
	ภาคผนวกก.รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ
	ภาคผนวก ข. สถิติที่ใช้ในการศึกษา
	ภาคผนวก ค. แบบฟอร์มพิทักษ์สิทธิ์ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา103
	ภาคผนวก ง.แบบสอบถามและตัวอย่างโปรแกรม108
	ประวัติผู้เขียนโครงการศึกษาอิสระ115

สารบัญตาราง

ตารางา์	d d	หน้า
1	ความสัมพันธ์รูปแบบการคิด ความคิด และพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ตามแนวคิด	
	ของBeck	31
2	ตัวอย่างของ Adaptive Schemas และ Maladaptive Schemas	32
3	ตัวอย่างตารางบันทึกความคิดด้วยตนเอง	35
4	แสคงจำนวน ร้อยละ ของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ อายุ สถานกาพการสมรส	
	ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และระยะเวลาการเจ็บป่วย	79
5	เสนอผลการเปรียบเทียบภาวะซึมเศร้าก่อนและหลังการบำบัดทางพฤติกรรม	
	ความคิด	81
6	แสคงผลการศึกษาเปรียบเทียบคะแนนภาวะซึมเศร้าก่อนและหลังการบำบัค	
	ทางพฤติกรรมความคิด	82